

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/31877-5
Saksbehandler Diderik Cappelen

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	23.04.2025

Stedsutvikling 2025 - Fordeling av tilskuddsmidler til fysiske prosjekter

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Pkt. 1

Fylkesutvalget vil takke søkerkommunene for responsen på den utlyste tilskuddsordningen. Søknadene omhandler relevante og gode prosjekter som svarer ut intensjonene bak tilskuddsordningen.

Pkt. 2

Fylkesutvalget vedtar følgende fordeling av tilskuddsmidlene:

Nr.	Kommune	Prosjekt	Omsøkt beløp	Tilsagn om tilskudd
1	Evje og Hornnes	Fotoutstilling Fennefoss	500 000	500 000
2	Gjerstad	Uteområde v/aktivitetshuset	500 000	500 000
3	Hægebostad	Uteområde/møteplass Skeie	175 000	175 000
4	Kristiansand	Slettheia – «Butterfly»	500 000	500 000
5	Kvinesdal	Liknes torg	500 000	500 000
6	Lillesand (pri. 1)	Benker/møteplasser i sentrum	350 000	350 000
7	Lillesand (pri. 2)	Diverse tiltak Kaldvell	175 000	175 000
8	Lindesnes	Skilt i sentrum	180 850	180 850
9	Vegårshei	Utvikling av Myraparken	500 000	500 000
10	Åmli	Utvikling av Stasjonsparken	500 000	500 000
	Sum			3 880 850
	Rest			869 150

Pri. x: Angir ønsket prioritetsrekkefølge fra kommunens side

Spesielle vilkår:

Prosjekt nr. 1: Det forutsettes at rullestolbrukere sikres tilgang til fotoutstillingen.

Prosjekt nr. 7: Det forutsettes at hensynet til UU ivaretas bl.a. når det gjelder skilting.

Prosjekt nr. 8: Skiltopplegget må om mulig også tilrettelegges for personer med synshemninger.

Prosjekt nr. 9: Det må kvalitetssikres om enkelte tiltak kan finansieres gjennom spillemiddelordningen.

Pkt. 3

Restbeløpet på 869 150 kroner kan benyttes dersom det måtte bli behov for noe tilleggfinansiering av enkelte prosjekter. Dette gjelder også stedsutviklingsprosjekter som

det ble gitt midler til i 2024. Deler av reserven kan også benyttes dersom det skulle bli behov for noe tilleggsbidrag til ikke-fysiske prosjekter (mulighetsstudier og lignende). Eventuelle tilleggsmidler fordeles administrativt.

Pkt. 4

Ut over det som konkret er stilt som vilkår i vedtakets pkt. 2, forutsettes at universell utforming ivaretas i alle prosjektene så langt det er relevant.

Vedlegg

Søknad 1 Evje og Hornnes
Søknad 2 Gjerstad
Søknad 3 Hægebostad
Søknad 4 Kristiansand
Søknad 5 Kvinesdal
Søknad 6 Lillesand
Søknad 7 Lillesand
Søknad 8 Lindesnes
Søknad 9 Vegårshei
Søknad 10 Åmli

Sammendrag

Det er i 2025 satt av 4,75 mill. kroner til fysiske stedsutviklingsprosjekter i kommunene. Midlene ble lyst ut i brev av 18.12.2024 med søknadsfrist 14.03.2025. Det kom inn søknader om ti tiltak i ni ulike kommuner. Samlet søknadssum er på 3 880 850 kroner. Søknadene representerer god bredde både tematisk og geografisk og svarer gjennomgående ut retningslinjene for tilskuddsordningen på en god måte.

Fylkeskommunedirektøren vil anbefale at alle søknadene imøtekommes.

Ettersom samlet søknadssum er noe lavere enn rammen, anbefales at restbeløpet 869 150 kroner kan fordeles på øvrige stedsutviklingsprosjekter, også pågående ikke-fysiske prosjekter (mulighetsstudier o.l.). Det anbefales at fylkeskommunedirektøren i så fall fordeler eventuelle tilleggsmidler administrativt.

Saksopplysninger

Det er i 2025 satt av 4,75 mill. kroner til fysiske stedsutviklingsprosjekter i kommunene. Retningslinjer for tilskuddsordningen ble behandlet i fylkesutvalget 17.12.2024, sak 39/24.

Midlene kan gå til følgende tiltak:

- opparbeidelse og forbedring av møteplasser (torg, oppholdsarealer m.m.)
- beplantning
- belysning
- infrastruktur
- gatemøblering – herunder sittemøbler, torgboder, skilting og lignende
- bygg og anlegg for kulturell og allmennnyttig aktivitet
- tiltak på eksisterende bygg for å tilrettelegge møteplasser og lignende til bruk for allmennheten
- oppgradering av eksisterende tiltak og anlegg blant annet med sikte på «tilrettelegging for alle»
- midlertidige byrom

Søknadene vil bli evaluert i henhold til følgende:

- måloppnåelse i forhold til «Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024-2027»
- effekt av tilskuddsmidlene – både materielt og immaterielt
- inkluderende og funksjonelle løsninger
- miljømessig, kulturhistorisk og arkitektonisk kvalitet, samt varige og teknisk gode løsninger
- om prosjektene bidrar til å øke stedets attraksjonskraft og identitet
- om prosjektene støtter opp under lokale næringslivsinteresser
- om prosjektene støtter opp under vedtatte samarbeidsavtaler og/eller bygger videre på stedsutviklingsprosjekter der fylkeskommunen har vært involvert. Dette gjelder blant annet gjennomføring av elementer i tidligere gjennomførte mulighetsstudier.

Universell utforming skal ivaretas så langt det er relevant. Maksimalt tilskuddsbeløp per prosjekt er satt til 500 000 kroner.

Midlene ble lyst ut i brev av 18.12.2024 med søknadsfrist 14.03.2025. Det var tatt inn i utlysningen at det er ønskelig med søknader om tiltak i mindre kommuner og på mindre steder. Det var også tatt inn i utlysningen at det er ønskelig med søknader i områder med særlige utfordringer der det er spesielt viktig med stedsutviklingstiltak.

Det kom innen fristens utløp inn i alt søknader om ti tiltak i ni ulike kommuner. Samlet søknadssum er på 3 880 850 kroner.

Søknadene er listet opp i tabellen under:

Nr.	Kommune	Prosjekt	Total kostnad	Omsøkt beløp
1	Evje og Hornnes	Fotoutstilling Fennefoss	500 000	500 000
2	Gjerstad	Uteområde v/aktivitetshuset	1 250 000	500 000
3	Hægebostad	Uteområde/møteplass Skeie	175 000	175 000
4	Kristiansand	Slettheia – «Butterfly»	542 000	500 000
5	Kvinesdal	Liknes torg	Ca. 40 mill.	500 000
6	Lillesand (pri. 1)	Benker/møteplasser i sentrum	350 000	350 000
7	Lillesand (pri. 2)	Diverse tiltak Kaldvell	275 000	175 000
8	Lindesnes	Skilt i sentrum	199 600	180 850
9	Vegårshei	Utvikling av Myraparken	875 000	500 000
10	Åmli	Utvikling av Stasjonsparken	740 000	500 000
	Sum			3 880 850
	Budsjett			4 750 000
	Rest			869 150

Vurderinger

Det har kommet inn færre søknader i 2025 enn i fjor, samtidig som samlet søknadssum er lavere enn hva som var tilfelle i 2024. Da var samlet søknadssum 6 008 900 kroner.

Fylkeskommunedirektøren er litt usikker på hvorfor responsen er lavere i år. Ordningen er godt kjent i kommunene og det er ikke foretatt endringer i kriteriene som skulle tilsi at terskelen for å søke er høyere nå. En mulig forklaring kan være at en del kommuner, i tillegg til å ha dårlig økonomi, også har utfordringer med å følge opp prosjektene rent bemanningsmessig. Noe av forklaringen antas også å være at en del aktuelle prosjekter krever noe mer «modning» i kommunene.

Det kom imidlertid inn gode søknader med god bredde både tematisk og geografisk. I utlysningen ble det uttrykt ønske om søknader i mindre kommuner og på mindre steder. Dette vurderes å være godt fulgt opp.

De fleste søknadene omfatter tilrettelegging av en eller annen form for møteplass. Prosjektene er stort sett på skissestadiet. Det vil si at prosjektene gjennomgående krever en del detaljprosjektering før byggestart. Dette vurderes imidlertid å være uproblematisk ettersom kompleksiteten i prosjektene er relativt lav. Kommunene må likevel være innstilt på en ganske intensiv detaljprosjekterings- og eventuell anbudsphase dersom frist for ferdigstilling høsten 2026 skal overholdes.

Ut over det som er sagt under gjennomgangen av de enkelte søknadene, forutsettes generelt at alle prosjektene tilrettelegges etter prinsippet om universell utforming så langt det er relevant. Det er i den forbindelse viktig at en ikke bare hensyntar rullestolbrukere, men blant annet også synshemmede der det kan være aktuelt å etablere ledelinjer, skilt med blindeskrift og annet. Det er positivt at flere av prosjektene omhandler elementer i tidligere gjennomførte mulighetsstudier der fylkeskommunen har bidratt med midler. Det er også positivt at flere prosjekter omhandler områder som er inntatt i samarbeids- og utviklingsavtalene med kommunene.

Det er ønskelig med størst mulig effekt av tilskuddsmidlene. Her mener fylkeskommunedirektøren at de mottatte søknadene viser at det er mulig å få til mye med relativt begrensede midler.

Søknadene gjennomgås og vurderes nærmere nedenfor. Som det vil fremgå, anbefaler fylkeskommunedirektøren at alle søknadene imøtekommes.

Restbeløpet på 869 150 kroner anbefales benyttet dersom det måtte bli behov for noe tilleggsfinansiering av enkelte prosjekter. Dette gjelder også prosjekter som det ble gitt tilskudd til i 2024. Deler av reserven anbefales også benyttes dersom det skulle bli behov for noe tilleggsbidrag til ikke-fysiske prosjekter (mulighetsstudier og lignende). Dette vurderes som særlig aktuelt i 2025 ettersom det kom inn søknader om ikke-fysiske prosjekter¹ som langt overskrider rammen for den tilskuddsordningen.

Restbeløpet anbefales fordelt administrativt.

Evje og Hornnes kommune

Prosjekt: Fotoutstilling Fennefoss

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Ja

Illustrasjoner fra søknaden

Det søkes om etablering av en fotoutstilling i samarbeid med Evje kameraklubb, like ved Otra syd for Evje sentrum. Tiltaket er tenkt som et «midlertidig byrom», men det legges opp til at installasjonene skal kunne gjenbrukes. Tiltaket inngår som ledd i en helhetlig

¹ Resultatet av tildelingene for ikke-fysiske prosjekter 2025 legges frem som orienteringssak
Dokumentnr.: 24/31877-5

kultursti langs Otra. Fylkeskommunen har tidligere gitt tilskudd til en mulighetsstudie for denne kulturstien.

Vurdering: Prosjektet svarer godt ut intensjonene som ligger bak tilskuddsordningen. Det vurderes også som positivt at prosjektet bygger videre på de overordnede planene for sammenhengende kultursti langs Otra. Søknaden anbefales imøtekommet.

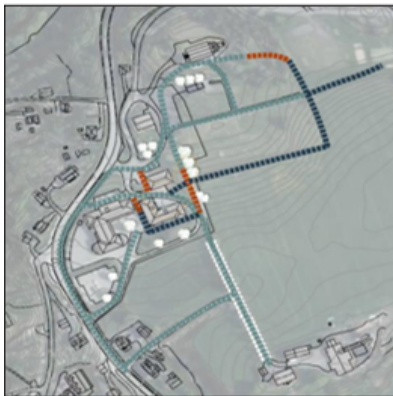
Fotoutstillingen vil bli plassert på en i dag grovplanert plass som skal finplaneres. Det er noe uklart om dette vil være brukbart for rullestol, men dette bør for ordens skyld tas inn som et vilkår for tilskuddet.

Gjerstad kommune

Prosjekt: Utearealer Aktivitetshuset

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Ja

Illustrasjoner fra søknaden

Det søkes om diverse tiltak i tilknytning til planlagt aktivitetshus i Gjerstad sentrum. Dette gjelder blant annet lyssetting av gangsti, grillplass, trampoline og beplantning. Tiltakene er basert på en nylig gjennomført mulighetsstudie for området. Fylkeskommunen ga tilskudd til gjennomføring av mulighetsstudien i 2023.

Vurdering: Prosjektet treffer etter fylkeskommunedirektørens mening godt når det gjelder føringene for tilskuddsordningen. Det er positivt at de her legges opp til møteplasser som vil kunne appellere til ulike aldersgrupper, samtidig som det så langt mulig legges til rette for personer med nedsatt funksjonsevne. Det vurderes også som positivt at tiltakene bygger på et tidligere gjennomført stedsutviklingsprosjekt. Søknaden anbefales imøtekommet.

Hægebostad kommune

Prosjekt: Møteplass Skeie

Omsøkt beløp: 175 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Nei

Illustrasjon fra søknaden. Oversiktskart AFK

Det søkes om å videreutvikle dagens «grønne møteplass» på Skeie. Dette gjelder belysning, benker, bålpanne, beplantning med frukttrær og grillbu/gapahuk.

Vurdering: De omsøkte tiltakene vil bidra til å øke attraktiviteten til denne sentralt beliggende møteplassen. Søknaden anbefales imøtekommet. Det er i år gitt midler til gjennomføring av en mulighetsstudie for Skeie-området. Det legges til grunn at konkrete løsninger i parken ses i sammenheng med mulighetsstudien.

Kristiansand kommune

Prosjekt: Slettheia – «Butterfly»

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Nei

Illustrasjon fra søknaden. Oversiktskart AFK

Installasjonen «Butterfly» skal tiltrekke seg barn og unge og være del av en aktiv møteplass på øvre Slettheia.

Vurdering: Det omsøkte prosjektet vil kunne bidra til å aktivisere området og vil kunne bli et attraktivt tilbud til unge (og kanskje også andre aldersgrupper) i området. Det vurderes som positivt å legge til rette for gode tiltak i en bydel som har en del utfordringer. Søknaden anbefales imøtekommet.

Kvinesdal kommune

Prosjekt: Liknes torg

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Ja

Illustrasjon fra søknaden. Oversiktskart AFK

Kommunen planlegger full opprusting av torget i Liknes sentrum. Det ble, med tilskudd fra fylkeskommunen, gjennomført en innledende mulighetsstudie i 2024. Det vil nå bli foretatt detaljplanlegging med forventet byggestart i 2026.

Vurdering: Det nye torget vil bli kommunens storstue og en attraktiv møteplass for alle, på tvers av alder og funksjonsdyktighet. Prosjektet treffer dermed godt når det gjelder intensjonene bak fylkeskommunens satsing på stedsutvikling. Søknaden anbefales imøtekommet.

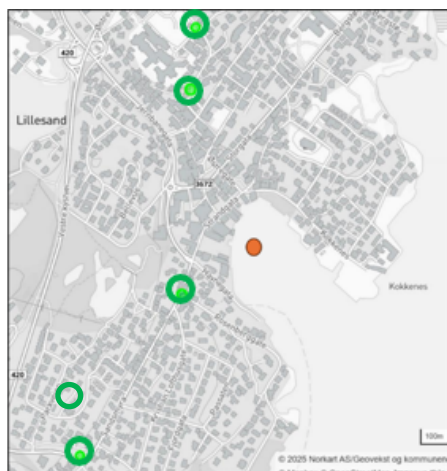
Lillesand kommune (Prioritet 1)

Prosjekt: Benker i sentrum

Omsøkt beløp: 350 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og

fylkeskommunen: Nei

Illustrasjoner fra søknaden

Det søkes om tilskudd til møteplasser med benker m.m. på ulike strategiske steder i sentrumsområdet. I søknaden heter det at *«benkene er tenkt å fungere som naturlige hvilesteder ved gange til sentrum, og kan være naturlige møteplasser»*. Prosjektet er et ledd i utvikling av et aldersvennlig Lillesand.

Vurdering: Det vurderes som positivt at det her legges opp til å etablere «lavterskel» møteplasser, særlig tilrettelagt for eldre, i sentrumsområdet. Prosjektet svarer godt ut intensjonen bak tilskuddsordningen. Søknaden anbefales imøtekommet.

Lillesand kommune (Prioritet 2)

Prosjekt: Møteplasser og skilting Kaldvell

Omsøkt beløp: 175 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Nei

Illustrasjoner fra søknaden. Oversiktskart: AFK

Det søkes om ulike tiltak i friluftsområdet på Kaldvell. I søknaden heter det at «*Det er ønskelig med en oppgradering av informasjonsskiltene langs Kaldvellvassdraget; med bilder, kart og tekst som forteller historien om samfunnet på Kaldvell. Samt sitteplasser i tilknytning til Kalvild Træsliberi, Smia ved Sliperitomta og amfiet Sådeholla i 1000 års skogen. Disse tre lokalisasjonene er svært mye besøkt, og har enten ingen form for sittemuligheter, eller svært utslitte / nedbrutte løsninger i form av trestokker*».

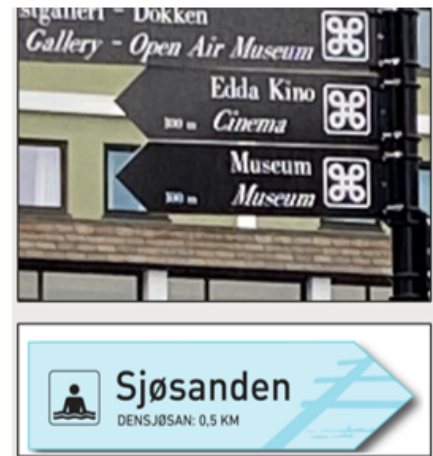
Vurdering: Kaldvellområdet er et av kommunens viktigste friluftsområder med flott samspill mellom landskap og rester av tidlig industrihistorie. Området er allerede i dag godt tilrettelagt for ulik bruk, men det er åpenbart at enkelte elementer trenger å fornyes og oppgraderes. Omsøkte tiltak vil øke bruksverdien og attraktiviteten i området. Søknaden anbefales imøtekommet. Det forutsettes at sittegruppene utformes etter prinsippet om tilgjengelighet for alle. Det forutsettes videre at skiltene utstyres med blindeskrift. Det fremgår av søknaden at man tenker å benytte *laminerte* skilt. Det bør vurderes om en i stedet bør gå for en noe bedre kvalitet.

Lindesnes kommune

Prosjekt: Skilting i sentrum

Omsøkt beløp: 180 850 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Nei

Illustrasjoner fra søknaden. Gatebilde: Google maps

Det søkes om oppsetting av henvisningsskilt for gående i sentrum. Hensikten er å lede besøkende til byens attraksjoner og severdigheter. Man ser for seg å spille på det lokale

ordet «smoi» som både betyr smug, samtidig som det er navnet på et lokalt hemmelig gatespråk.

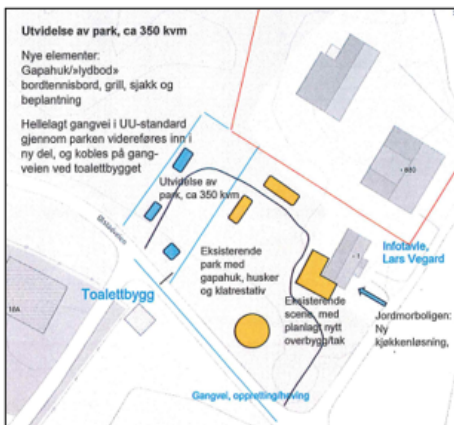
Vurdering: Søknaden svarer godt ut intensjonen og føringene bak tilskuddsordningen. Fylkeskommunedirektøren vurderer det som spesielt interessant at en har tar utgangspunkt i lokalkoloritten knyttet til «smoi». Dette vil kunne forsterke Mandals identitet og attraksjonskraft og bidra til å sette Mandal by enda bedre på kartet. Søknaden anbefales imøtekommet. Det må vurderes om det kan legges til rette for at skiltingen også blir brukbar for personer med synshemming.

Vegårshei kommune

Prosjekt: Utvikling Myraparken

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Ja

Illustrasjoner fra søknaden. Oversiktskart: AFK

Det søkes om ulike tiltak i Myraparken i kommunesenteret Myra. Dette gjelder blant annet overdekket scene, grill, beplantning, belysning og gangveier.

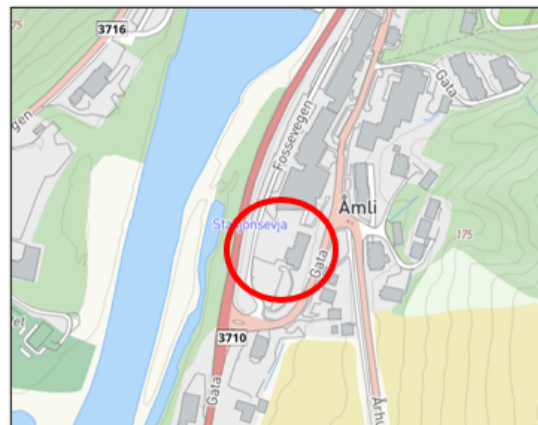
Vurdering: Myraparken er allerede i dag en attraktiv møteplass på Myra, og omsøkte tiltak vil bidra til å gjøre området enda bedre. Søknaden svarer ut intensjonene bak tilskuddsordningen på en god måte, og anbefales imøtekommet. For en del av tiltakene er det søkt om spillemidler. Grensegangen mellom tilskuddsordningene må kvalitetssikres nærmere.

Åmli kommune

Prosjekt: Stasjonsparken

Omsøkt beløp: 500 000 kroner

Omtalt/inntatt i gjeldende samarbeids- og utviklingsavtale mellom kommunen og fylkeskommunen: Ja

Det søkes om midler til etablering av trampoline m.m. i parken ved biblioteket i Åmli sentrum. Kommunen har tidligere fått tilskudd til klatreapparat i samme område.

Vurdering: Omsøkt tiltak svarer ut intensjonene i tilskuddsordningen. Det er positivt at prosjektet bygger videre på et tidligere stedsutviklingsprosjekt der fylkeskommunens har gitt tilskudd. Opprusting av dette området vil bidra til å øke stedets attraksjonskraft, jf. også at dette er det første møte med stedet for mange tilreisende. Det vurderes også som positivt at tiltaket er i tråd med ungdommens egne ønsker. Søknaden anbefales imøtekommet.

Regionplan Agder 2030

Attraktivt og miljøvennlig Agder er ett av fem hovedtema i «Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024-2027». Her heter det blant annet:

Inkluderende og trygge byer og tettsteder er en viktig del av den sosiale bærekraften. Gjennom by- og tettstedsutvikling bygger vi rammene for oppveksten til barn og unge, og skaper et aldersvennlig samfunn. Dette er viktig for å motvirke sosial ulikhet og gi bedre helse. En kompakt by- og tettstedsutvikling vil redusere behovet for å ta ubebygde natur i bruk og bidra til at vi tar vare på livet på land, i vann og bremser klimaendringene. Attraktive byer, tettsteder og bygder kan bidra til at vi både tiltrekker og beholder tilflyttere og arbeidsplasser i regionen.

Tilskuddsordningen skal bidra til å nå disse målsetningene.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddene dekkes over planavdelingens budsjett for 2025, ansvar 200200, prosjekt 2002 2019.

Kristiansand, 01.04.2025

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kenneth Andresen
fylkesdirektør Analyse og plan